CATALUNYA SOCIAL

Any VIII. Núm. 387 — Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. — 27 d'octubre 1928

PUBLICACIÓ SETMANAL | REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ DURAN I BAS, 11 - BARCELONA | APARTAT 1036 TELÉF. 17605

La casa pairal

ATENEU B 92

X i darrer

EPÍLEG

Assegut en el sillò polsós de la cambra dels papers que ja han visitat els lectors, i guaitant per la finestreta més alta de la casa pairal riu amunt i riu avall i muntanyes enllà de l'altra banda, en el moment històric de la meva vida en què ja tenia projectada la meva sortida definitiva d'aquella casa tan plena per a mi d'afeccions que m'hi tenien talment fermat, el meu cor es sentia remogut i el meu pensament era un camp obert a tota idea protestatària. Els espessos vapors de la tristesa pujaven del cor a l'enteniment tal com jo he vist pujar la boira de la vall a la falda i al cim de la muntanya per a convertir-se en nuvolades amenaçadores.

* * *

"La casa pairal! reminiscències de l'antic feudalisme! Un hereu privilegiat sense cap benefici social!"

Jo conec bé qui és que parla així. Es aquell mateix mal esperit del filosofisme pretensiós que cuida a destruir tot allò que té la societat d'orgànic perquè, materialista com és aquell filosofisme, no veu en la societat un organisme sinó un mecanisme, no veu en la família una cèllula social sinó una roda dentada, i no veu en la estructura social un producte de la naturalesa sinó un artefacte produït en el taller del pacte social.

En la dolça, pacífica i laboriosa casa pairal de la nostra terra no s'hi val a veure-hi l'ambiciosa, guerrera i aventurera mansió feudal. No és just comparar els mossos i els jornalers o parcers o rabassers que conviuen amigablement amb el propietari i que són objecte de les preocupacions d'aquest amb els antics remences esclaus de la gleva i del senyor que la usdefruitava. No és possible suprimir els pobres, però la millor arma contra l'esclavitud és l'organització del treball posada en mans de l'home intel·ligent i bo que sent la vocació del seu ofici de director. Un hom diria que de la destrucció de l'antic règim feudal aquí a la nostra terra n'ha sorgit la nucleació camperola per les cases pairals recollint tot el que tenia de just i convenient l'organització social antiga, dividint-la, democratitzant-la, amorosint-la i cristianitzant-la.

I la seva influència econòmica no s'ha pas limitat al recó de món en el qual han regnat aquestes dinasties pairals, sinó que dels seus cabalers han sorgit els homes fundadors de moltes altres dinasties industrials i comercials que han estat els centres del progrés econòmic en les nostres ciutats i viles.

Oh! I no ens creguéssim pas que la seva influència ha estat purament econòmica, no; ans trobarem que les més altes valors polítiques, patriòtiques, científiques i religioses han trobat els seus mitjans de formació i educació en la potencialitat de les cases pairals que foren llur bressol i llur primera escola d'amor a Déu i a la pàtria.

* * *

"Al capdavall tots som fills del mateix pare, hereu i cabalers, i el privilegi de l'hereu pugna amb la justícia."

Aquesta és la veu roïna de la cobejança que lleva la pell a la justícia per mor de disfressar-se amb ella.

"Oh! ja han fet bé les generacions passades de no partir el patrimoni pairal, d'estalviar amb la vida austera de pagès, d'arrodonir-lo i millorar-lo, en espera que jo arribés al món en un ambient de comoditat i benestar; ara, però, ja sóc aquí, ara ja no té raó d'ésser la conservació del patrimoni, ara ens hem de partir els tres o quatre cabalers que som aquest vell patrimoni que han respectat els passats, que s'ha anat formant amb el sacrifici de mantes generacions."

Aquesta manera de parlar no té res a veure amb la justícia. Si hem de partir el patrimoni toquem la campana grossa que es senti per tot el món i per totes les generacions passades. Vinguin aquí de tots indrets del món els fills i els néts i els besnéts i els de més enllà que de prop o de lluny puguin presentar algun títol de dret a l'herència de casa meva. Quan els tindrem tots aplegats examinen llurs papers i comptem-nos. Allà hi serem nosaltres, i uns cosins, i uns fills de cosins, i uns fills de fills de cosins. Si

sabem que el nostre patrimoni té vuit generacions d'existència, la descendència actual d'aquell matrimoni de qui es suposa que va reunir-lo i fundar-lo, si s'ha triplicat a cada generació, s'arreglaran al so de la campana grossa dos mil cent vuitanta set descendents amb drets iguals a la partició. I llavors és l'hora de partir si es vol.

Cinc germans hem estat. La legítima de cada un dels quatre cabalers representa una vigèsima part del patrimoni. Si en la partició que anàvem a fer som més de vint, aquesta partició no em surt a compte. Ara veieu què hi guanyaré si som dos mil a partir!

Això em porta a un altre ordre d'idees. Jo no sé com pot subsistir un patrimoni si a cada generació té de repartir quatre legítimes entre els cabalers, que val tant com despendre's d'una cinquena part del patrimoni a cada generació. I no hi compto els traspassos exigits a les herències per l'estat que es presenta a la partició com un fill més! Ja cal que els hereus s'espavilin i treballin i estalviïn si volen complir la seva missió social conservadora del patrimoni.

Els números cansen el cervell. Després d'aquestes meditacions es va apoderar de mi un estat de contemplació passiva durant el qual els meus punts de vista anaven madurant i arrelant-se.

* * *

Ja sóc fora de la casa pairal. Ja no viuen ni el pare, ni la mare, ni alguns dels germans. Ja hem corregut món i hem bregat en això i en allò. La imatge, però, de la casa del meu pare la porto gravada en no sé quin òrgan, no sé si en el cervell, en el cor o en certa manera en les dues entranyes alhora. El que sé és que la imatge que porto és com vivent i en ella es mouen els pares i els avis, els germans i els mossos, i fins hi tenen camp per córrer els animalons servicials i fidels el nom dels quals havia jo pronunciat; en ella hi canten pardals egoistes tot l'any i per ella hi passen orenetes i falzies; les quatre estacions la canvien successivament part de dins i part de fora i en diverses etapes la veig créixer i prosperar beneïda per la mà de Déu. Ja us dic jo que, encara que l'aterressin, jo la guardaria vivent i, encara que la Providència ja em té preparat el llit de mort lluny d'ella, és un dir, jo estic amb ella en una espiritual correspondència, i com un bon amic em recrea i m'aconsella, em conforta i m'aconsola. — *Jaume.*

Es còpia
JORDI ARNAU

Incrèduls, no: Ignorants!

Cal confessar, vulgui's no vulgui's, que els nostres homes d'esquerra, com els de tot arreu — parlem d'esquerra en el sentit religiós —, són una gent ben curiosa i divertida: no saben un borrall de Doctrina Cristiana, i cada dos per tres parlen de les nostres coses amb un to de suficiència que ni un Doctor de l'Església. I què passa? Que moltes vegades, per no dir sempre, confonen llastimosament les Illes Britàniques. I si els ho advertiu, us diuen intolerants i us tracten d'inquisidors disposats a atiar totes les fogueres. Com si un matemàtic no tingués dret a protestar que, amb una aparença científica, hom ensenyés que dos i dos fan cinc.

L'altre dia vingué casualment a les nostres mans un número del diari nocturn *La Nau*. Ens picà la curiositat, i, ho confessem, no sabérem resistir la temptació de mirar si els nostres esquerrans en deien alguna de fresca. La nostra curiositat no restà decebuda. En la secció *Del matí al vespre* ens cridà l'atenció el títol *Un cas de consciència,* i ens hi deturàrem. El jove escriptor qui la signa ens hi explica un cas que ara no volem comentar, perquè altra feina més precisa ens apressa; però sí que ens volem fixar en una frase de l'article, que diu prou bé el grau d'instrucció religiosa del seu autor, i les bones fonts on beu la seva ciència en tal matèria. Escolteu, si us plau: "Havem llegit que, en casos molt desesperats, de guerra o d'epidèmia, *qualsevol pot absoldre* (parla de l'absolució sagramental, i subratllem nosaltres), amb la condició de confessar-se'n després". Ja feia bé la vella, que no es volia morir mai, perquè al món sempre se'n saben de noves! Qui ens ho havia de dir que, després d'un grapat d'anys d'estudiar Teologia Dogmàtica i Moral, hauríem d'aprendre encara que en casos desesperats *qualsevol* (*ergo*, els seglars i les dones també) pot donar vàlidament l'absolució dels seus pecats a un altre! I per a humiliació més gran, que aquesta lliçó ens hagi de venir dels del camp contrari! Però per greu que ens sàpiga, la lliçó està donada, i a nosaltres no ens resta sinó acceptar-la i agrair-la. Ara, que voldríem que l'autor del *Cas de consciència* ens aclarís un dubte, per a major tranquil·litat de la nostra. Ell afirma que en els casos esmentats resta l'obligació de confessar-se'n després. Voldria dir-nos per a qui va aquesta obligació, si per al qui ha donat l'absolució, o per al qui l'ha rebuda? Car, del seu article no ho hem sabut deduir. I encara un altre favor li demanem: que ens indiqui l'obra on ha llegit la flamant solució, car no dubtem que ha d'ésser una obra digna d'estudi.

Se'ns acut una anècdota que no creiem que caigui gens malament ací. Conten que un dia anava de viatge Monsenyor Boyer, Director de Sant Sulpici, quan, destorbant-lo de la lectura en què estava absort, una dama qui viatjava en el mateix departament, li digué: — Miri, Reverend, jo no crec res en matèria religiosa. — Però és que vostè ha examinat els arguments que proven la veritat de la nostra Religió?, replicà el sacerdot. — No gaire, Mossèn. — Ha llegit quelcom de Bergier, de Luzerna...? — No, senyor. — Deu conèixer, doncs, quelcom de Bossuet, de Massillon, de Fenelon, de Bourdaloue...? — Tampoc. — Doncs, senyora, no digui que és incrèdula, digui que és ignorant, i dirà la veritat! —

Lectors: quan sentiu algun disbarat contra la nostra santa Religió o en matèria religiosa, planyeu el qui l'ha dit, però no el planyeu per incrèdul, sinó per ignorant.

JORDI GARCÉS, Prev.

Joventut i ideals

Hi ha en la vida dues menes de joventut: la del cos i la de l'ànima.

Així com en totes les esferes sempre l'espiritual té la primacia per damunt de les coses de la matèria: així també, en tractar de les dues joventuts, hem d'afirmar que la de l'esperit és la joventut per antonomàsia, amb tota la plenitud de significació que pot assolir la paraula. Aquesta ja per ella mateixa el té un significat de cosa immaterial, alada, generosa, movedissa amb una llibertat d'ocell i saturada amb els vents de l'altura. De tal manera té el mot un caire de cosa viva que sempre, en sentir-lo, vibra dintre de nosaltres una força d'optimisme, passa damunt del nostre cor un oratge de primavera i una clariana de sol.

Jovenesa, doncs, vol dir esperit: vol dir, abans que tot, ànima. I vol dir ànima perquè vol dir vida, i l'ànima és precisament el principi de la vida. La jovenesa, per tant, amb més raó podrà talment anomenar-se, com més íntimament pertanyi a l'ànima, com més coadjuvi a les funcions cabdals de l'esperit. Tant és així, que ja per instint ens causa certa antipatia un jove d'esperit gris, d'esperit vulgar, d'ànima mediatitzada per totes les mesquineses, a qui no interessi res que no sigui el diner o la follia dels plaers o el passatemps de les lectures fulletinesques. Es que en el fons de la nostra percepció veiem en ell quelcom de monstruós, una certa desproporció entre les seves energies corporals i les seves forces anímiques; d'aquí ve que sentim resistència a anomenar-lo jove i més aviat l'anomenaríem vell.

Tot això, per què? Perquè trobem que no respon amb propietat al concepte que nosaltres teníem format de la jovenesa, la qual essencialment i per damunt de tot era per nosaltres una idea d'esperit. Per això tots hem arribat a formular-nos experimentalment aquesta senzilla conclusió: hi ha molts vells joves, i molts joves vells. L'home d'ideals és perpètuament jove. El jove sense ideals és potser als divuit anys una decrèpita carcassa, un ésser inútil.

Tenir ideals vol dir no viure únicament l'anècdota de la vida quotidiana, amb tot i actuar contínuament, pacíficament, amorosament, com a element d'aquesta anècdota; respirar vents d'idealitat per damunt l'amagada tasca de cada dia, amb tot i exercir-la d'una manera minuciosa, pacient i perfecta. Tenir ideals vol dir preocupar-se d'alguna cosa més que del cine i de la revista gràfica i dels balls. Tenir ideals vol dir tenir l'ànima consagrada a una cosa gran a realitzar; tenir els ulls en l'esdevenidor de les coses que ens envolten; treballar per alguna obra desplegadament generosa i expansiva; tenir posat el cor en alguna cosa que estigui per damunt de tot egoisme mesquí; pensar una mica més enlaire que la turbamulta de la gent mesquina i vulgar. Tenir ideals, és anar fent via pel camí de la vida. Tenir ideals, vol dir, doncs, posseir la joventut en el ple i veritable sentit. Una joventut sense cap ideal és una deformitat.

Per altra banda, tenir ideals no significa pas ser un idealista, és a dir, un home incompatible amb la prosa de la vida. Ben al contrari, fins per viure a pler aquesta vida pràctica i per complir amb estímul els deures quotidians, és necessari tenir aquesta força dels ideals que ens posi relleu a tots els nostres actes i ens n'aixequi el concepte a un pla superior. Es imponderable la influència que tenen els ideals en la dignificació de la nostra vida. La moralitat d'un jove està ben sovint en raó directa de la seva idealitat. Els ideals donen a l'individu el sentiment de la responsabilitat social, la consciència de la professió que en el món s'exerceix.

Confieu en el jove ple d'ideals: malfieu-vos del que n'estigui absolutament distanciat.

El jove mancat d'ideals, és una ànima morta, inútil a la societat, i fa com l'aigua estancada, que es consumeix, que es fa malbé.

LLUÍS G. RIUS POLL

Espurnes

A Anglaterra, el Pare Artur Day, que ha convertit molts jueus al Catolicisme, ha estat condecorat amb el títol de "Rabí", per les comunitats jueves allí existents, degut als beneficis d'ell rebuts.

Ja diria als nosres educadoss de joves d'esquesra: així és com es practica la vertadera tolerància, i no ensenyant a fer befa i escarni oels sentiments i idees d'altri.

El Comissari de l'Interior rus acaba de publicar la llista dels noms propis autoritzats pel govern soviètic. Ve a ésser com una mena de calendari comunista. Fins en això els enemics de l'Església no saben estar-se d'imitar-la.

Entre els noms masoulins figuren aquests: Barricada, Raó, Komintern, Radi, Tayor, Desmoulins, Spinoza, Lincoln, Bakun (deformació de Bakunin), Trotz, Koszuchko, Colom, Voltaire, Graco, Espartaco, etc.

Entre els femenins poden llegir-se: Barricada, Proletària, Quritza, Ninel (anagrama de Lenín), Amnistia, Jauresa, Darwina, Bebelina, Nausana, Mala, etc.

Després d'una tan gran invenció, els autors se n'anaren a descansar, nar, després d'un treball tan gran i interssant, sembla que el qui pateix és perquè vol. El comunisme amb aquesta mena de solucions ha trobat el sistema de fer-nos a tots feliços.

Degut a la intensíssima i ben pagada propaganda russa, avui dia es registren vagues aferrissades arreu del món: A Austràlia, Alemanya (drassanes), Xanghai, Bombay, Anvers, Lodz (Polònia), Lille, Buenos Aires, Estambul, etc., etc. Si no s'apaga el foc de Rússia...

Sobre la gran vaga australiana ja es podria escriure un llibre. La sang ha corregut abundantment, i els tresors perduts no tenen compte. I tot per no haver acatat els obrers, influenciats pels comunistes, un laude arbitral obligatori.

El "Bloc Sindical Obrer de Biscaia", ha demanat al overn en un gran míting la promulgació d'una llei d'igualtat obrera. Els obrers del Nord no volen sofrir més la tirania socialista.

Exèquies profanes

Salvat en l'anterior article el respecte, l'admiració i la cordial simpatia que ens desvetllà la persona i l'obra — almenys en la part més característica, la que ens és coneguda — de l'Ignasi Iglésias, que al cel sia, dignissim dels homenatges de tot un poble, al qual li és estat atorgat representar per la mestria en l'art escènic, dignissim especialment de les nostres pregàries perquè Déu aculli en sa misericòrdia l'ànima de qui voltat d'un ambient esquerrà i avançat, va conservar ultra sentiments exquisits i rectes (1), una honradesa i una contenció d'encuny cristià; salvada la participació que sincerament hem tingut en el dol públic, creiem també necessari fer constar amb quin disgust hem vist els excessos amb què gent descarrilada i sectària han enterbolit l'homenatge donant-li unes significacions impossibles de compartir i lloar, que són en definitiva un afront per al poble i una burla al difunt.

Certament que no tota l'esquerra catalana ha ofert l'espectacle d'aquests desbordaments, però els sectors en els quals s'han produït tenen, per dissort, influència popular. Semblen i tot voler presentar-se com l'expressió del poble autèntic, i Déu nos en guard que així fos. S'ha volgut fer de l'Ignasi Iglésias un ídol, no en el sentit figurat en què es pren aquest terme en el corrent llenguatge, sinó en el seu sentit estricte i directe: un objecte d'idolatria. Concretament s'ha volgut deïficar i cristificar l'autor d'*Els vells* i *Les garses*, i donar al tribut popular d'emoció sincera i profunda, un aire d'amargor ultrancera i desesperada, de veritable funeral laic i ateista.

El dissabte, 13, apareixia pels quioscos endolada la cèlebre *Campana de Gràcia*, degana de l'anticlericalisme català. Al costat de l'efígie de l'eminent dramàtic i poeta, aquells homes que no creuen en Déu ni en Crist i que s'han especialitzat a combatre'l tota la seva per a dissort d'ells llarga vida, posaven aquestes paraules: "En veure'l mort, algú digué: —Sembla un Crist. — I ho era. *Era un Crist* que en vida predicà l'amor, la llibertat, la bondat, la justícia; *un Crist que tot just mort, acaba de ressuscitar* en l'ànima cordial i enternida de tot un poble."

Més avall, no s'acontenten de la cristificació, i solemnement, el deïfiquen: *"Era com un Déu. Com un Déu creador de bondat i de bellesa, que estimava els infants, etc."*

A dins, un tal Salvador Perarnau, dedicant a l'*últim Crist* tot un poema (altrament, coix a bastança) retreu a honor del difunt, *les espines, els claus, la creu, la Santa Faç*, els atributs i records de la passió de Jesús. "Era l'últim Crist morent — que ha dat la seva sang noble — regalada lentament — per redimir el cor del poble" (2).

Camarades — caldria dir —, si compreneu vosaltres que Crist és l'arquetipus de bondat i de dolcesa, la sublimació de l'amor en l'expressió més insuperable del sacrifici, per què no el seguiu? Si per a retre homenatge al vostre amic termes més exaltats no trobeu sinó l'igualar-lo amb Crist, comparar-lo, identificar-lo amb Crist, per què no sou cristians vosaltres? Per què no creieu ni estimeu l'Església de Crist, per Crist fundada, que té per objecte ensenyar la seva doctrina i portar a Crist mateix les ànimes per tal que en l'hora de la mort sigui Crist mateix en persona qui les aculli i amb ell estiguin tota l'eternitat?

L'Esquella del divendres últim (19 octubre) prosseguia aquest temerari indiscret homenatge. Al davant, la mascareta del cadàver, treta per l'escultor Marés. "Heus aquí la faç — deia a sota — d'aquest *sant laic* que fou l'Iglésias, venerat per tots." A la darrera plana, els qui han esmerçat LI anys i 2.574 números especialitzant-se en el descrèdit del culte catòlic i en tota mena de sàtira escèptica contra la veneració a les relíquies, posen la fotografia d'un treball escultòric que representa *la mà de l'Iglésias*. "Aquesta és la mà gloriosa d'Ignasi Iglésias, la mà que escriví *Els vells*, la mà que besà el poble, la mà que *creà el bé i la bellesa al seu entorn.*"

A dins ocupa les planes centrals un gran dibuix de l'Opisso on reuneix i enquadra diverses escenes de l'enterrament. "El dolor del poble per la mort d'Ignasi Iglésias." Res més dolorós que la visió d'aquest dolor tal com l'ha grafiat l'artista, que sens dubte en participa, i confirma l'expressió "sembla una cosa russa" que un escriptor esquerrà digué en contemplar el caràcter que anava prenent l'emoció de la multitud a Sant Andreu. Tothom plora, la gentada pel mig de la qual s'obren pas els obrers que, voltats d'uns altres amb atxes de vent, avancen duent a pes de braços el mort cobert de flors; tothom plora pels balcons endolats. Però quina expressió més estranya que té aquest plorar i sanglotar de la gent dibuixada per l'Opisso! Es un dolor convulsiu, malaltís, tèrbol, ben bé *rus*. Tothom plora, pel carrer, pels balcons, dins de la cambra mortuòria. Els qui no ploren contreuen amb tristor desesperada la fesomia. Tothom plora. *Ningú no resa.*

Dolor estèril, dolor ben bé laic, dolor perdut sense profit. Dolor sense esperança. A *La Nau*, Enric Lluelles diu que en passar el seu cadàver, el poble, "insuflat que estava per la seva bonesa, mormolava: *Pare nostre que estau en lo cel!...*" Però en tal forma això està dit, que no sembla sinó que l'oració no era *per* l'Iglésias, sinó *a* l'Iglésias.

El número de *L'Esquella* és ple per dins d'aquesta mateixa confusió irreverent, fent servir el vocabulari religiós i els termes i les coses religioses per a aquestes exèquies profanes. Es compara el comiat de la multitud amb el silenci del dijous i divendres sant (p. 684). Més enllà hom voldria "que la gorja avara del nínxol esdevingui Portal de Betlem" (685). "A unes dones que ploraven", les compara un altre amb les Filles de Jerusalem, citant i tot a Sant Lluc, 38. *"Era un Crist"*, s'hi torna a dir. "Penseu que no és mort, *penseu que ha ressuscitat en el cor vostre.*" I a les "dones que *us agenollàveu com al pas d'un sant*", "ploràveu — els diu — la mort d'Ignasi Iglésias que era el *Fill* de la ciutat, i n'era el *Pare* i n'era l'*Esperit.*" I per l'estil, molta més collita.

A l'últim número de *L'Opinió*, l'Emili Granier-Barrera proferia, després de l'últim esguard a l'Ignasi Iglésias, un crit d'una immensa desolació tràgica: "Voldríem creure en Déu!". "Voldríem creure en Déu per retrobar-te un dia, en esperança, almenys...". Ai, Emili Granier, no és pas traduint Marx i Engels, com trobareu, vós i el poble, el camí de la fe i de l'esperança en Déu!

Voldríem creure en Déu! Aquesta exclamació desesperada és la síntesi de l'homenatge profà de l'esquerra catalana i d'una part del poble nostre. Dóna un sentit general a l'expressió de la gent desorientada i desorbitada que davant la mort cerquen i no troben, pressenten l'Eternitat i refusen trobar-ne la porta, rebutgen Crist i senten que els manca.

Ben cert que no cal carregar en el compte de l'Ignasi Iglésias aquests excessos i profanacions de molts dels seus amics i partidaris. Però serveixi aquesta constatació per a puntualitzar l'adhesió nostra al dol general i patriòtic, que no pot servir en cap manera per a compartir idolatries. Devotament preguem a Déu pel perdó definitiu del gran poeta, i sincerament esperem veure'l al cel un dia. Però, essent ell homenatjat com a poeta dels humils, certament molts i molts humils entraran al cel primer que ell.

Compareu l'homenatge popular a l'Iglésias amb l'homenatge popular a En Gaudí. El poble tenia, en passar el venerat cadàver de l'arquitecte, els ulls al cel i al cor les oracions, i el mort i els vius estaven units d'una manera positiva, no podent la mullena del plorar apagar la gran roentor viva i plàcida de l'Esperança joiosa, l'Esperança cristiana.

R. RUCABADO

(1) Cal reportar a llaor de l'Iglésias la puritat dominant en la seva poesia. Domènec Guansé reconeix que "no és pas un cantor de Venus; no acarona l'etern femení amb els seus versos" (al número de *L'Esquella* avall citat).

(2) Nota humorística d'aquest mateix número és un dibuix representant l'arribada de "L'Iglésias a la glòria". "Si *Virgili* acompanyà Dant, bé pot acompanyar el nostre Ignasi Iglésias!". Els homes de *La Campana* tenen la literatura tan rovellada com la doctrina. Virgili, en la ficció dantesca, va ésser el guia del Dant per l'Infern i pel Purgatori, però no pas per les regions del Paradís, on ell, gentil, no podia entrar, i en les quals va ésser Beatriu la seva acompanyant.

Del món del treball

Als Estats Units es generalitza un fenomen econòmic curiós i simpàtic: l'esdeveniment de l'obrerisme capitalista.

Casos esporàdics d'aquest fenomen sovint s'han vist arreu, però a l'Amèrica del Nord es compten per milers els obrers que posseeixen un bon capital i com a capitalistes actuen, demés d'operaris, en les empreses on treballen, i en moltes altres empreses.

Els que pensaven que els obrers, una volta relativament rics, deixarien les eines de llur ofici per a lliurar-se a una vida platxeriosa i infecunda, han tingut un desencant força agradable.

Però, no obstant, hom es pregunta un xic esverat qui carregarà amb les feines feixugues i fastigoses (mineria, clavegueres, etc., etc.), quan la classe obrera hagi assolit un nivell econòmic que li permeti prescindir-ne?

Es dirà que mai no faltaran infeliços que ocupin el lloc abandonat pels altres en les entranyes de la terra i en el subsòl de les ciutats. Mes això, encara que una solució del conflicte, és una fugida de la qüestió.

Hi ha forces i directrius superiors en el món del treball, com en tots els mons, per a resoldre aquests conflictes.

La gran vaga australiana, que tanta sang i tantíssims milions ha costat, pot donar-se per acabada segons les últimes noves. El laude arbitral, temeràriament refusat pels obrers extremistes que els elemens soviètics aconseguiren fer-se seus, ha quedat en peu.

És llàstima haver de parlar de vencedors i vençuts en un plet tan desastrós com aquest del qual les dues parts surten arruïnades, però cal recollir la lliçó i brindar-la a tots els nuclis obrers en què siguin possibles tals conflictes. Els temps del triomf segur i esclatant de les violències en el món del treball, passa de moda. Són molts els conflictes que ara es conjuren i es resolen amistosament, i si no fos la immensa màquina que és la Rússia dels Soviets per a produir topades entre obrers i patrons, i sostenir-les i enverinar-les, la situació fóra molt diferent.

La major part de les vagues pendents estan ara en curs d'arranjament. La de Lodz ja pot donar-se per finida. La de Dunkerque, també.

En canvi n'ha esclatat una de forta a Marsella que ha immobilitzat de moment aquell gran port. Es compten per molts milers els viatgers parats allí a conseqüència d'aquesta vaga, els quals demanen auxili al govern francès perquè puguin continuar el viatge.

A Estambul es declararen en vaga els tramviaires per qüestió de sou. L'Empresa els intimà l'obediència.

A Buenos Aires, la Federació d'Obrers Marítims, influïda pels elements comunistes que ara priven allí, ordenà l'atur en sec a tots els seus afiliats.

A Bombay (India anglesa) la vaga de les filatures s'ha arranjat posant-se d'acord patrons i obrers, que és el millor mitjà. Amb un esperit comprensiu i ben disposat ja no s'ha d'arribar a la vaga. Ha durat sis mesos.

A Lille, davant l'audàcia dels elements comunistes, que volien convertir un atur poc important en una vaga general, s'entrevistaren les parts interessades i arribaren a un acord. El govern francès afluixa encara massa la corda als delegats dels Soviets.

La vaga d'Anvers, per ara, sols afecta els empleats del combustible líquid.

A la Xina els funcionaris de Correus comencen a assajar l'ofici de vaguistes. Allí els comunistes operen lliurement.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Frenem!... orientem-nos i fem via

Demano la paraula...!

He demanat la paraula, diré — parodiant la fraseologia emprada en les reunions on es pretén dirimir alguna qüestió, — per a dirigir-me als honorables senyors N. Busquets-Mollera, i Salvi N. Jover, i dir-los que estic de conformitat amb les seves manifestacions, tan destrament exposades, constatant que, desgraciadament, els Círcols Catòlics pateixen en general una llaga que amenaça gangrenar-se si ràpidament no s'hi posa un remei eficaç per evitar el seu esfondrament moral i material; però per a dir també que la solució donada últimament pel senyor Salvi N. Jover, que les Congregacions Marianes deurien nodrir els Círcols Catòlics no és, en el seu entendre, cap solució, ans bé una dissolució.

Intervinc, senyors meus, només que amb l'autoritat que em dóna una llarga experiència adquirida en la militació constant des de molt jovenet en una Congregació Mariana, i des de la major edat en un Círcol Catòlic, en les quals entitats he participat íntimament i activa en tots els seus organismes i he viscut, de molts anys, la vida d'una i altra seguint llur trajectòria constantment, així en les relacions particulars de vida pròpia i en quant s'ha intentat fusionar la vida d'ambdues entitats, més per a millorar la marxa de la segona que enfortir la vida de la primera. No tinc altres títols a relluir que aquests, que em semblen suficients a l'efecte perquè se'm vulgui escoltar, afegint només que em refereixo a una de les poblacions esmentades pel senyor Jover on hi ha establertes una Congregació Mariana i un Círcol Catòlic.

Cada u pel seu camí

Indiscutiblement que als Círcols Catòlics els manca saba renovadora, els manca elements entusiastes, els manca joventut; però aquesta infusió de sang que reclama el senyor Jover de la Congregació del Círcol és, en primer lloc, solució massa fàcil i de poc cost perquè el Círcol ho aprecii com cal, i ho guardi i se'n valgui profitosament; i és, conseqüentment, sacrifici massa costós exigit a la Congregació perquè una valor que tant li ha costat de produir la doni tan així gratuitament; el que costa molt, molt s'aprecia; el que poc costa, res no val; i si en la vida material passa que una fortuna adquirida amb pocs afanys prompte està malversada, podrem concloure que la injecció de joventut que proporcionaria la Congregació al Círcol aquest, com no sabria el preu de cost, l'abassegaria de tal manera que en pocs temps seria lla on som si, com desgraciadament esdevindria, no fos pitjor el remei que la malaltia car de dues entitats benemèrites no en restaria cap de sencera. Altrament, i deixant moltes altres consideracions que es poden aportar a l'efecte, seria això un estat dintre d'un altre que difícilment podria obtenirse el degut funcionament. Mantes vegades la prova feta ha fallat rodonament, i tornar a intentarho és una veritable temeritat.

Cal que cada entitat, per si, faci via pel camí que té fressat; jo n'estic plenament convençut que, tal com estan avui ambdues entitats, el millor i més saludable per a la causa de Déu i de la Santa Església és que vagin ben soles pel camí afluent en darrer terme al Bé Suprem.

Hi haurà èmuls de Sant Tomàs que fins a tocarho no ho voldran creure, però el cert és que — i ho diem més pel que atany als dirigents de Círcols Catòlics que als de Congregacions Marianes — un jovenet que per virtut del pacte entre una Congregació Mariana i el Círcol Catòlic d'una mateixa localitat pot alternar lliurement entre anar a la Congregació i al Círcol, sense minva dels seus deures morals, fracassarà ràpidament la seva pietat i farà "el salt", com en llenguatge típic diem. Es una prova que no l'han resistida el 99 per 100 dels congregants que voluntàriament l'han feta.

Un jovenet congregant, després de les seves obligacions vers la Congregació, va al Círcol; el menys que allí veurà són unes taules de cafè on, per pocs cèntims, es degusten licors; es fuma; es fan partides de dominó, de cartes, amb unes postes petites — segons on —; si no es contagia del gust als licors, l'agullonarà el petit guany especulatiu que pot treure d'una partida innocent de "manilla" o en el "passo" i en els "cent tantos"; tot passant el temps s'habituarà a l'argot del joc i li afluiran als llavis els mots inelegants de les taules de joc — per taules de Círcol Catòlic que siguin — on les paraules banals i els mots llindants amb la mala paraula, que comença per la conjugació de tots els temps d'aquell verb tan blasmat pel gran Maragall; intimaran, si més no, amb els nois — bons nois — dels socis del Círcol, que a la butxaca porten potser publicacions non-sanctes, fatals per a la seva innocència; veuran, i oiran tal volta — trist és confessar-ho, però posats a dir la veritat diguem-la tota sencera —, en rodones apartades a persones que aparenten certa posició eminent en l'acció catòlico-social, com blasmen de les autoritats catòliques locals; murmuren de l'actuació de persones i entitats catòliques germanes, per unes nimietats amb les quals no estan conformes per punts d'apreciació; finalment, vindrà l'inevitable; ell buscarà o millor dit el buscaran per a formar part de la secció dramàtica que per ell serà la tragèdia més cruenta. Arribat a aquest punt, adéu Congregació! Com que la mida de la mànega del Círcol és molt més ampla que la de la Congregació, es quedarà amb aquella i deixarà aquesta tot pensant que compleix amb la llei de Déu, ingressant, automàticament, en el "gremi" dels frívols; li vindrà el refredament, i la gebror s'apoderarà del seu cor i de la seva ànima deixant-lo fet un indiferent, un estoic, o passant-se al camp enemic en la cerca d'altres emocions més fortes que les que ha après de tastar en el Círcol Catòlic.

No, i sempre no. La Congregació ja fa el seu comès excellent en complir el pla, sàviament traçat per eminents personalitats dirigents, i d'acord amb les disposicions dels Sants Pares de l'Església. El congregant de debò acompleix els seus deures de cristià a la festa al matí, i a la tarda en els actes pertinents de Congregació, i en el de les seccions a les quals està adscrit de més a més — patronats, catecismes parroquials, visita de presons i sanatoris, esbargiments, etc.—A la hivernada, quan no es pot anar

a l'esbargiment ni a passeig, lloc hi ha a l'Acadèmia, a les conferències, i altres passatemps familiars a l'immediat esguard del director o sacerdots delegats,... i així hi pot passar — per experiència pròpia ho podem dir milers de congregants — fins que Déu el cridi a pendre estat, essent, llavors, l'ocasió de determinar "motu proprio" lla on li convé d'inscriure's per al seu manteniment espiritual més adient.

Si és jovenet, estudiant les vetlles dels dies feiners, a casa, emprant les hores que pugui al repàs, i si és jovenet treballador trobarà bona ocasió a la biblioteca de la Congregació o conferències i altres seccions que allí al seu casal es desenrotllen a la vesprada. La nit és per a dormir i descansar.

Una solució

Vol dir el que he exposat que hi té d'haver una separació absoluta entre la Congregació i el Círcol?

En poblacions com la nostra, on una i altre tenen vida pròpia, sí; en altres poblacions on, a judici del seu senyor Rector, convingui o sembli convenir una intel·ligència entre ambdues entitats podria intentar-se, però amb una sola direcció espiritual de totes dues entitats compenetrades, de manera que el Círcol sigui la continuació de la Congregació.

Els Círcols Catòlics deuen morir per manca de joventut? No. Cal que es creïn la seva joventut, si no la tenen.

Les joventuts dels Círcols Catòlics cal formar-les dels jovenets que no han resistit la prova de congregació; dels jovenets fills dels socis que no creuen portar-los a la Congregació; dels joves concurrents a les seves escoles, diürnes o nocturnes; a les seves seccions d'excursionisme; seccions de música i cant; seccions de declamació o el que en diem "artística"; completant-los en les seccions d'apologètica i, finalment, en la secció de premsa, on es perfeccionaran i congeniaran ja amb elements procedents de la Congregació o d'altres sectors ben formats i destres en l'actuació catòlico-social. Així poden els Círcols fer dúctils els jovenets, espiritualment indomables, i completar-los la formació espiritual amb les festes religioses, que tenen de celebrar per la disposició reglamentària llur, i obtindran a la fi bons socis per a totes les altres seccions complementàries d'un Círcol Catòlic con són la cooperativa, la germandat de socors mutus, dispensaris, etc., etc.

Mot de la fin

El que hi ha en tot això és que per al millor èxit d'una Congregació Mariana amb un sol home arborat, però, d'un amor vertader als infants — nineta dels ulls de Crist —, n'hi ha prou; això es veu actualment amb un sacerdot zelós, que es senti apòstol i com a tal exerceixi aquest apostolat, amb totes les conseqüències, i sigui imatge fidel del Bon Pastor, el ramadet el seguirà allà on ell vulgui.

No així, malauradament, en un Círcol Catòlic, car per la tasca a portar a terme i per la diferenciació de constitució d'entitat, calen alguns homes que difícilment sempre estaran d'acord en el més saludable a portar a terme pel bé de la joventut i de la societat que regenten. Calen alguns homes, ni que la testa argentada els aureoli ja la venerable senectud, però que tinguin un cor d'infant; l'ànima d'un jovencell somniador i optimista, i un ample pit obert, esbatanat, que bategui a l'unison amb totes les seves potències despertes per a copsar les realitats del moment.

Això sembla que és demanar molt, però ningú no assegurarà que sigui un impossible.

Crec que aquests articles no produiran, malaventuradament, el bon fi que tots ens havem proposat en redactar-los, car la diversitat d'apreciacions no farà rendir el fruit que caldria; el més convenient seria que els elements directius dels més importants Círcols Catòlics de la nostra terra s'apleguessin en una senzilla assemblea perquè, desinteressadament, cada u exposés els seus punts d'obir, i manifestés les deficiències que en el seu círcol respectiu cal modificar; aquesta acció conjunta tal vegada rendiria més bons fruits que els escrits, els quals deurien ésser molt extensos i d'un nombre llarg de capítols per a compendre el molt que hi ha per a deliberar.

Entre tant frenem!... però ben fort; no prenguem decisions prematures, ni resolucions que malmetin l'obra admirable, el grandiós bé que estan realitzant les benemèrites Congregacions Marianes, que són les fornals dels herois que manquen a la santa causa de Déu i de nostra Santa Mare l'Església Catòlica.

WIFRED ROCAMORA

Espurnes

Les obres de beneficència catòlica, o d'inspiració catòlica existents avui dia a França, segons l'estadística apareguda a la revista *Etudes*, comptant els centres d'educació per nois anormals, sanatoris, etc., són en nombre de 1733.

Quan ens podran mostrar aquestes estadístiques els maçons, radicals i socialistes?

Això, això és precisament el que combaten els nostres enemics. Aquesta força espiritual, social i plena de caritat que ens lliga i ens fa forts.

* * *

Segons *Church Assembly*, anuari de 1926 publicat a Anglaterra, els bateigs anglicans disminuïren en 11.000 i els compliments parroquials en 16.000, i es recaptaren 120.000 lliures menys que en 1925.

Talment sembla que l'anglicanisme està de baixa. Potser tinguin raó alguns diaris d'esquerra quan afirmen que el clericalisme està de baixa.

Es referiran, tal vegada, al Protestantisme i a les innombrables sectes en què es divideix?

Si és així, estem completament d'acord.

* * *

Els escuts d'armes de quatre nacions americanes: Argentina, Brasil, Xile i Mèxic, apareixen en les cúpules de la nova església de "L'Agonia de Nostre Senyor", en el Jardí de Getsemaní, a Jerusalem. Els mosaics han quedat recentment acabats per la Custòdia Franciscana de Terra Santa.

JA SOU SUBSCRIPTORS DE "EL MATÍ"?

DEIXAREU D'AFAVORIR UN DIARI QUE ES DECLARA FRANCAMENT CONFESSIONAL?

NO DEMANAVA EL NOSTRE POBLE UN DIARI CATÒLIC ESCRIT EN LA LLENGUA NOSTRADA?

ARA ÉS L'HORA DE POSAR DE MANIFEST QUE ESTEM DISPOSATS A AJUDAR EL NOU ROTATIU QUE ALÇARÀ BEN ALTA LA BANDERA FLAMEJANT DE L'ESPIRITUALITAT CRISTIANA.

MOSTREU-VOS GENEROSOS AMB AQUELLS QUE VAN A POSAR LLURS ACTIVITATS AL SERVEI DE DÉU I DE L'ESGLÉSIA.

Mantes vegades, els nostres amics, havien posat de manifest la necessitat de publicar un gran rotatiu català francament confessional.

Fa molt de temps que es venia dient que un grup d'escriptors estava fent gestions per aconseguir que fos una realitat tangible l'aspiració d'un gran nombre de catòlics.

És ja imminent la publicació que estava en projecte. Amb l'ajuda de Déu, sortirà per any nou.

Ara cal que els catòlics d'arreu de la nostra terra es mostrin generosos. No espereu a donar el vostre nom quan es publiqui el nou diari. Si ningú no us pot negar el dret de donar-vos de baixa, si la seva orientació no us plau, per què no us apresseu a trametre la vostra subscripció, donant així una prova palesa de la confiança que us mereixen els escriptors que es posaran al davant del gran rotatiu catòlic?

Prego especialment a la joventut catòlica, que jo tant estimo i amb la qual m'he posat tantes vegades en contacte visitant les entitats catòliques de la nostra terra, que treballin amb entusiasme per aconseguir que tothom vegi amb simpatia la publicació del nou diari.

Cal que tothom faci un esforç perquè la publicació que està en projecte pugui exercir una gran influència en el camp catòlic. No oblideu que en el manifest, hom fa constar que el nou diari no ve a destriar; ben al contrari; ve perquè en mig de divisions i de lluites, no oblidem allò en què hem d'estar sempre units i treballar conjuntament.

Si la unió fa la força, unim-nos tots i treballem amb coratge i ardidesa per la glòria de Déu.

J. CIVERA I SORMANI

Heus ací la primera llista d'escriptors que han signat el manifest que s'acaba de repartir profusament:

Josep M. CAPDEVILA. — Josep M. JUNOY. — Joan B. SOLERVICENS. — Joaquim RUYRA. — Amadeu VIVES. — Josep ROIG I RAVENTÓS. — J. F. RAFOLS, *Arquitecte.* — Jeroni de MORAGAS, *Metge i publicista.* — Georges DWELSHAUVERS, *Prof. de l'Institut Catòlic de París.* — Ignasi VIDAL. — Tomàs CARRERAS ARTAU, *Catedràtic de la Universitat de Barcelona.* — Joaquim M. DE NADAL, *Advocat i publicista.* — Joan MONEVA I PUYOL, *Catedràtic de la Universitat de Saragossa.* — Emili CAMPAÑÀ. — Josep LLIMONA. — Vicents VIDAL. — Lluís REQUESENS, *Catedràtic de la Universitat de Santiago.* — Vicents SOLÉ DE SOJO. — Epifani de FORTUNY. — Ignasi de LLANZA I DE MONTOLIU, *Advocat.* — Josep VALLS. — Eladi HOMS. — Josep M. BOADA, *Advocat.* — Lluís MILLET. — Oriol LLIMONA, *Enginyer.* — Ramon d'ALÒS-MONER, *Membre de l'Institut d'Estudis Catalans.* — Ramon TOR. — Manuel BLANCAFORT. — Joaquim BALCELLS, *Catedràtic de la Universitat de Barcelona.* — Josep M. FOLCH I TORRES. — Lluís SERRAHIMA, *Advocat.* — Vicents COMA I SOLEY, *Publicista.* — Miquel REGÀS. — Josep M. LÓPEZ-PICÓ. — Domènec SUGRANYES, *Arquitecte de "La Sagrada Família".* — Lluís TINTORÉ I MERCADER, *Publicista.* — Joaquim CIVERA I SORMANI, *Publicista.* — Pere BOSCH I GIMPERA, *Catedràtic de la Universitat de Barcelona.* — Josep M. MASSÓ. — Josep FLO-TÉRMENS, *Publicista.* — Emili VALLÈS. — Angel GRAU. — Pau ROMEVA. — Vicents CAPDEVILA, *Advocat.* — Ricard A. LATCHAM, *Catedrtic de la Universitat Catòlica de Santiago de Xile.* — Vicents de BALANZÓ. — Enric C. RICART. — Miquel CARRERAS. — Lola ANGLADA. — Maria Adela TREPAT, *Professora de l'Institut de Reus.* — Joaquim MIR. — F. VALLS I TABERNER, *Membre de l'Institut d'Estudis Catalans.* — Etc.

La qüestió de l'origen de l'home

Vindicació del sentit històric literal del Gènesi

Tal com vàrem prometre, traduïm integralment la important *Consulta* publicada a la revista *Ibérica*, núm. 746, 6 octubre, document altament honrós per a CATALUNYA SOCIAL i satisfactori en quant aferma d'una manera clara i gallarda la doctrina autèntica de l'Església, sense concessions espantadisses ni vacillacions sofístiques. La reproducció és íntegra. Tots els subratllats ho són a l'original.

47. *He llegit el núm. 720 de la revista* Ibérica *corresponent al 24 de març i veig en la Secció de Bibliografia una crítica, en sentit favorable, de l'obra "Las Razas Humanas" que va editant per entregues l'Institut Gallach. Com que també sóc subscriptor d'aquesta obra, que m'agrada per la seva índole de vulgarització científica i havent-nos interessat vivament a mi i a uns companys la qüestió de l'origen de l'home, que el director d'aquesta obra don P. Bosch i Gimpera tracta en el primer quadern (p. 17) hem quedat sorpresos pel que diu la Revista* Ibérica *sobre aquest punt, o sigui: La doctrina que s'exposa en "Las Razas Humanas" és segura i ortodoxa.*

La nostra sorpresa pel que diu Ibérica *prové d'haver llegit uns articles que, amb motiu de les hipòtesis evolucionistes que el senyor Bosch i Gimpera exposa en la seva obra, va publicar el setmanari catòlic* CATALUNYA SOCIAL (*veure núms.* 338, 340, 341 i 342) *aon, amb pretexte* (*) *de defensar l'ortodoxia catòlica sobre aquest punt, l'articulista D. Angel Grau es mostra disconforme amb l'intent del senyor Bosch i Gimpera d'harmonitzar l'evolucionisme amb el criteri de l'Església.*

Ens trobem, doncs, que no sabem quina és la tesi catòlica sobre l'evolucionisme, i acudim a vostès pregant-los una aclaració que esperem obtenir si tenen l'amabilitat de respondrer a les tres preguntes següents:

1.ª *¿Es ortodoxa la teoria que suposa una evolució en la part animal o material de l'home, o sigui el cos, amb tal que s'admeti la creació directa de l'ànima per Déu? (Teoria que sosté el senyor Bosch i Gimpera a "Las Razas Humanas", p. 17).*

2.ª *¿Es cert que l'Encíclica "Providentissimus Deus" de Lleó XIII (18 de novembre de 1893) i les respostes de la Comissió Bíblica (30 de juny de 1909), tal com les comenta* CATALUNYA SOCIAL (*núm.* 338) *exclueixen d'una manera categòrica l'evolucionisme de procedencia animal per a l'especie humana i deixen a la lliure discussió una teoria evolucionista per a les demés especies, acceptant el principi de Déu creador i animador?*

3.ª *L'home com a especie animal, amb més o menys diferencies morfològiques que els animals, ¿és obra de Deu, prenent al peu de la lletra el texte del Genesi?*

Estudiada mes detingudament la obra del nostre distingit collaborador el senyor Bosch Gimpera, certament *no diríem* que la doctrina en ella sustentada és *segura i ortodoxa*. No és heterodoxa ni té tal volta cap afirmació expressament condemnada, encara que l'impressió que deixa en els lectors que no estiguin molt documentats és, segons creiem, que el transformisme científicament s'imposa, però perquè la doctrina transformista és contraria a la doctrina de l'Església, es sangra l'autor amb salut i afegeix la nota que V. esmenta de la pàgina 17 del 1.er fascicle de "Las Razas Humanas". Aquesta nota mereixeria, a més, un bon comentari en alguna revista filosòfica o teològica en el qual es discutis la seva tendencia, exactitut, valor científic, etc.

La doctrina ortodoxa i veritable la pot V. llegir a l'article "Transformisme *Filos. i Teol.*" que apareixerà en breu a l'Enciclopedia Espasa, escrit per nostre collaborador el P. Fernand M. Palmés, S. J. Li avencém a vostè alguns paràgrafs que contesten a les demandes que V. i altres lectors de *Ibérica* ens han fet.

"La Esglesia Catòlica jamai s'ha declarat oficialment ni en pro ni en contra de cap teoria que pretingui donar una explicació natural de l'origen de les plantes i dels animals, malgrat que els Sants Pares més o menys s'ocuparen d'aquest assumpte. Es tracta d'una questió científica, que en el sentit en que's resol pels transformistes espiritualistes, no afecta directament ni al dogma ni a la moral. Però tractantse de l'origen i desenrotllament de l'especie humana, l'aspecte de la questió adquireix desseguida una importancia teològica molt gran, per la relació íntima que té la solució d'aquest problema amb la moral individual, amb el benestar social i amb el mateix progrés científic de l'humanitat. Per a resoldre-la, la Esglesia Catòlica no desprecia els invents paleontològics ni les dades que puguin proporcionar-li les ciencies biològiques; té en compte les conclusions de la Filosofia i els descubriments de la Historia: pero, sobre tot això, compta amb una font d'informació que basta per si sola, qual és la paraula de Deu revelada a l'home i continguda en els Llibres Sants, dels quals ella és la dipositaria fidel i l'únic interpret infallible. Aquesta sola font basta per a dirimir aquesta questió, i és, a mes, absolutament necessaria.

No es tracta de la possibilitat de que el cos dels primers pares del llinatge humà hagi pogut procedir per evolució d'éssers orgànics inferiors, sino que es tracta d'un fet històric, de com en realitat va tenir lloc la formació del cos humà dels primers éssers racionals.

La doctrina comú i mes segura, entre els teòlegs actuals mes autoritzats, pot compendiar-se en aquestes proposicions:

1.ª Es *doctrina de fe catòlica,* que l'home complet, en quan compren el cos i l'ànima, no té origen per evolució natural d'alguna bestia animal (**).

2.ª Es *doctrina tant certa que no pot negar-se sense temeritat,* que el mateix cos del primer home no va ésser el resultat de la evolució d'una bestia animal, de manera que Déu hagués infós l'ànima racional a un organisme que pel seu grau d'evolució la hagués exigit.

3.ª Es *doctrina comú i certa,* que Déu tampoc va fer el cos de l'home prenent per a això el cos d'una bestia animal, i transformant-lo preternaturalment en un cos humà.

Les proves d'aquestes proposicions i de la censura teològica que a cada una d'elles correspon, poden

veure's exposades generalment en els mellors teòlegs actuals: consultin-se especialment Beraza, *De Deo Creante* (núm. 942 i seguents) i Pesch, *Praelectiones dogmaticae* (III, prop. XIII). Per tant, teologicament és inadmissible la opinió d'aquells transformistes espiritualistes que pretenen que Deu, per a formar el cos dels primers pares del llinatge humà, va infóndrer un ànima en el cos d'algun primat convenientment desenrotllat, ja es digui que aquest desenrotllament va ésser el terme d'una evolució natural, ja s'acudeixi per a explicar-la a una acció preternatural de Deu que hagués convertit l'organisme d'un animal en un organisme humà. La raó principal d'això es trova en que aquestes opinions no poden compaginar-se amb el sentit literal dels passatges del Gènesi en el que's refereix a la formació del primer home i de la primera dona, i son enterament contraries al sentir de l'Esglesia. L'Esglesia Catòlica sempre ha cregut que el passatge històric de la creació dels nostres primers pares, tal com es refereix en el primer llibre del Gènesi, deu pendre's en el sentit literalment històric i no en sentit allegòric, i, per tant, els catòlics han de creure que els cossos d'Adam i Eva varen esser formats directament per Deu, sense que vinguessin per evolució d'un animal inferior. Aquesta doctrina de l'Esglesia la expressa clarament el Concili provincial celebrat a Colonia en 1860, quan diu (*P. I.*, t. 4, cap. 14): "Els nostres primers pares van ésser creats per Déu directament. Per tant, declarem que és obertament contra la Sagrada Escriptura i contra la fe, la opinió d'aquells que no es donen vergonya de defensar que l'home, encar que sols en quan al cos, va ésser produit per un proces continu i espontani de la Natura, partint de lo mes imperfecte a lo mes perfecte." Renovada aquestos ultims anys la discussió sobre l'origen animal de l'home, i havent-se alguns autors catòlics apartat del sentit literal històric dels primers capitols del Gènesi en lo que's refereix a la formació dels nostres primers pares, va ésser encarregat l'estudi de l'assumpte a la Comissió bíblica, la qual, després d'haver-se ocupat de les questions relatives al caràcter històric dels primers capitols del Gènesi, respongué el 30 de juny de 1909 (*Acta Apostolicae Sedis*, vol. 1, pag. 567-569, 1909) de la següent manera a la questió present, proposada en forma de dubte: "*Dubte III.* Si especialment pot dubtar-se del sentit literal històric, quan es tracta de fets narrats en dits capítols que's refereixen als funaments de la religió cristiana, com son, entre altres, la creació de totes les coses feta per Déu en el principi; la creació peculiar de l'home; la formació de la primera dona del primer home; la unitat del gènere humà...? — Resposta: No (*negative*)".

No és lícit, doncs, a un catòlic posar en dubte el sentit literal històric del Gènesi, respecte dels punts indicats, i per tant, no li és lícit professar qualsevol gènere de transformisme que sigui incompatible amb aquell sentit històric.

I és de remarcar que, segons va declarar Pius X en el seu *Motu Proprio*, sobre la importancia de la Sagrada Escriptura (18 de novembre de 1907), "les decisions de la Comissió bíblica ja publicades o que en endavant es publiquin, obliguen en consciencia els fidels, en la mateixa forma en que obliguen els decrets doctrinals de les Sagrades Congregacions aprovats pel Summe Pontifex, i que ningú pugui impugnar aquestes decissions de paraula o per escrit, sense incórrer en la nota de desobediencia i temeritat, i, conseguentment, sense fer-se reu de falta greu".

Endemés, anteriorment a n'aquesta declaració de la Comissió biblica, la Santa Seu havia en varies ocasions donat a entendre quin era el sentir de l'Esglesia catòlica sobre aquesta materia, tan íntimament relacionada amb la unitat de l'especie humana, que és doctrina de fe, i amb altres veritats de fe que son funamentals per a la religió cristiana. Aixís, per exemple, M. D. Leroy, O. P., autor de l'opuscle titulat *L'evolution restreinte aux spèces organiques*, publicat en 1891, en el qual defensava la célebre tesi del Dr. Mivart sobre l'origen simiesc de l'home, en 1895 va ésser cridat a Roma *ad audiendum verbum*, on se li va manar que revoqués la seva tesi, com en realitat ho va fer amb aquestes paraules, el 27 de febrer de 1895: "Conec avui que la meva tesi, examinada aquí a Roma per l'autoritat competent, ha sigut judicada insostenible, sobretot pel que es refereix al cos de l'home, per ésser incompatible tant amb els textes de la Sagrada Escriptura com amb els principis d'una sana Filosofia." (Vegis la revista *Civiltà Cattolica*, ser. 17, t. 5, pag. 49, aixís com també ser. 18, t. 6, pag. 75-77). Alguns anys després, en 1896, el célebre conferencista catòlic P. J. A. Zahm, de la Congregació de la Santa Creu i professor de Física en *University of Notre Dame* (Chicago), entussiasta pel transformisme, va publicar el seu llibre *Evolution and Dogma*, en el que defensava també la mateixa doctrina proposada abans per Mivart, el professor catòlic de Londres, afirmant en ell que aquesta explicació, lluny d'oposar-se a la fe, és apoyada per la interpretació oficial del Gènesi, i sostinguda per les mes venerables autoritats filosòfiques i teològiques de l'Esglesia. Però la Congregació del Sant Ofici, en 1899, el va cridar també a l'ordre, imposant-li que retirés de la venda el seu llibre. Per fi, Bonomelli, bisbe de Cremona, que havia exposat en l'apèndix d'una obra la doctrina evolucionista sobre el cos de l'home, acceptant lo que havia escrit el pare Zahm a manera d'hipòtesi, després, en 1898, havent considerat mellor l'assumpte, es retractava de lo escrit amb aquestes paraules: "Moltes persones amigues i benevoles, i bastant competents per la seva ciencia i autoritat, m'han fet observar que aquella doctrina, adhuc considerada com a simple hipòtesi, es una doctrina que no està perfectament d'acord amb les ensenyances de l'Esglesia." (V. *Civiltà Cattolica*, ser. 17, t. 4, pag. 362).

Pel demés, en aquesta questió la Esglesia compta en apoi seu amb l'autoritat de savis d'honradesa científica indiscutible, que, malgrat no ésser catòlics, saben evitar tot sectarisme. Per a terminar, aduirém el testimoni de Dana, un dels mes eminents geòlegs i paleontòlegs nortamericans, aduït per G. A. Caballero, S. J., professor de Biologia a la Universitat de Fordham (Nova York), en el seu preciós i ben documentat llibre *Evolució dels éssers vivents* (pagina 274, Habana, 1927). "En la linia ascendent (diu Dana en el seu *Manual of Geology*) que es suposa arrivar a l'home, no s'ha trovat encara ni tant sols el primer llaç d'unió entre el nivell inferior i l'home actual. Això es mes sorprenent en vista de que [en] els homes ,entre els inferiors i els superiors en evolució, hi ha tota mena possible de graus evolutius, mentres que sota d'aquest limit hi ha una caiguda abrupta cap al nivell dels simis, en els quals la capacitat cúbica del cervell és la meitat de l'home. Si al-

guna vegada va existir llaç d'unió, la seva aniquilació sense deixar rastre de sí és tan improbable que bé podem declarar-la impossible. Per consegüent la narració biblica, que ens presenta el relat de la creació, és profundament filosòfica. Es al mateix temps veritable i divina. En la primera pàgina del Sagrat Llibre veiém el segell del seu autor, que ho és tant de la Biblia com de la Creació. No hi pot haver conflicte entre els dos llibres que tenen el mateix autor. Abdós representen la revelació que ell fa a l'home: l'un ens refereix les harmonies creades per Deu, venint des del passat mes remot pujant fins al cimalt, on apareix l'home: l'altre ens ensenya les relacions de l'home amb el seu Faedor, i ens parla d'harmonies mes sublims en l'etern futur."

Aixís parla un savi no precisament catòlic, però si sense dogmatismes tiránics ni prejudicis anticientifics."

(*) Suposem que l'autor de la demanda volia dir *amb motiu* o *amb objecte* (N. de C. S.).

(**) Hem traduït aixi el terme *bruto animal*. La frase "no té origen" diu exactament en castellà: *no trae origen*.

Oficina romànica

CONSULTES

Cons. 7. — És acceptadora en bon català la forma *menos*, tan escampada en la parla d'ara? — I. DE M.

(*Segueix la resposta*)

δ) *Menos* adverbi de quantitat:

En aquest apartat posem els exemples on *menos* no implica una comparança de qualitats entre persones o coses, sinó el grau o número exacte o aproximat que tenen en una mateixa persona o cosa. Aleshores l'oposició entre *més* i *menos*, que és comparativa, més pròpiament s'expressa per *poc* i *molt*, que assenyalen la quantitat sense comparació amb altres. En aquesta suposició *el más* i el *menos* castellà són *el poc* i *el molt*, que diuen a les Balears, on fan també *massa poc* i *massa molt*, per significar un excés en els dos sentits negatiu i positiu de la quantitat. Es viva, però, l'oposició *més* i *manco*, no solament a les Balears i a València, com diguérem ja, sinó a la província de Lleida o català occidental; i sembla que un segle enrera *manco* es deia per tot Catalunya, perquè encara hi ha qui recorda haver-lo sentit als vells i persones grans en les províncies de Girona i Barcelona.

1) *Procediments més o menos tarats d'esperit de món.* — Tarats *poc* o *molt* d'esperit de món; també: *més* o *manco* tarats.

Estrènyer més o menos el sobrellom a la bèstia. — Estrènyer *poc* o *molt; estrènyer* o *afluixar;* també: *més* o *manco.*

En totes les coses se'n pot fer de més i de menos. — En totes les coses hi cap *el poc* i *el molt;* es pot *estirar* i *arronçar; poc* o *molt* sempre es pot *afegir* o *treure;* també: fer *de més* i *de manco.*

2) *Són les onze menos quart.* — Són *tres quarts* d'onze, comptant a la catalana; o *falta* un quart *per les onze.*

Són les deu menos deu minuts. — *Falten* deu minuts *per les deu;* també: les deu *manco* deu minuts.

Té quinze mesos menos cinc dies. — *D'aquí a cinc dies* farà quinze mesos; *li falten cinc dies* per fer els quinze mesos; també: quinze mesos *manco* cinc dies.

Són menos de les deu. — *Encara no* són les deu; les deu *encara no.*

Quants n'hi havia? Cent? Menos. — *No tants; encara no* hi eren; *no hi arribaven; més pocs;* també: *manco.*

Hi van morir menos de cent homes. — Cent homes *encara no; no tant com* cent homes; *no tant de* cent homos (Mallorca); també: *menys* de cent homes o *manco* de cent.

L'han condemnat a presó per menos de dos anys. — Que *no arriba a* dos anys de presó; per dos anys *encara no;* també: per *manco* de dos anys.

T'han donat una pesseta de menos. — *S'han descomptat* d'una pesseta *que hi falta;* una pesseta *de poc;* també: una pesseta *manco, de manco.*

Hi ha una pesseta de més. — Una pesseta *de massa;* una pesseta *massa.*

Posa-n'hi mitja presa menos, si no t'agrada la xocolata desfeta. — *No* hi posis la *mitja presa per tu; treu-ne* mitja presa; també: posa-n'hi mitja presa *manco.*

No s'hi guanya més que treure el cap trencat i una orella menos. — Sortir amb el cap trencat i una orella *perduda;* o una orella *manco.*

Fa cinc fulls menos i una lliura més. — *Li ve* de cinc fulls, *li manquen* cinc fulls, té cinc fulls *manco;* i *passa* d'una lliura, *li sobra* una lliura; té una lliura *de massa* o *massa.*

Té quatre anys menos que el Joan. — És quatre anys *més jove* o *més petit* que el Joan; amb el Joan *es porten quatre* anys de diferència; *el segueix* de quatre anys; el Joan *el guanya* o *li passa* de quatre anys; és quatre anys *més vell* o *més gran;* també: té quatre anys *manco.*

3) *Amb menos de tres rals se'n poden fer tres unces.* — Amb tres rals *encara no;* amb *no tant com* tres rals; també amb *manco* de tres rals.

En menos de mig any ho tindrem acabat. — *Dintre de mig any; abans de mig any;* en mig any *encara no;* que *no arribarà* a mig any; *no farà mig any que* ja serà acabat; també: en *manco* de mig any.

El Secretari de Redacció de l'O. R.

(*Seguirà*)

NOTA. — S'estimarà tota comunicació que es faci a l'*Oficina Romànica* — Duran i Bas, 11 — d'altres maneres populars de canviar el *menos*, en cèdules separades per cada una, indicant el lloc i collector, i si pot ésser de la mida 10 × 13 cm.

Notes volanderes

Sovint es parla de la propietat intellectual, és a dir: del dret que que hom té al fruit del seu intellecte. Es un dret tan natural com qualsevol altre dret de propietat, i el més noble si es vol.

Ara bé: cal no extremar les coses. Un collega fins demana que les informacions (les notícies) no corrin sense la cua de la *procedència*. Tanmateix en fa un gra massa. Les notícies són propietat de tothom. De vegades fins es paga perquè corrin. Això de voler posar portes al camp...

A Madrid tornen a remenar la qüestió de les propines.

El diari de les beceroles proposa que els patrons prohibeixin rebre propines als seus dependents i, en canvi, que els donin un deu per cent de la recaptació que facin.

Ja sabem qui pagarà, indirectament, aquest deu per cent: els que abans pagaven les propines, amb l'agreujant que, demés, pagaran la propina.

Té arrels tan fondes al cor humà l'agraïment! I la propina és una de les seves manifestacions més espontànies. Cal tenir-ho ben present en parlar d'aquesta petita-gran qüestió.

Algú pregunta maliciosament si volen confitar la nova Casa de Correus o, millor dit, Palau de Comunicacions, que bé es mereix aquest pompós nom.

Hom gosaria proposar que mentre duri l'Exposició de Montjuic s'ensenyi als forasters com una mena de monument de civilització troglodita, el casalot de la plaça d'Urquinaona que fa tants d'anys oficia d'Administració de Correus.

Dubtem que en tot el món n'hi hagi cap de semblant.

En tot el món, excloent Espanya.

En una enginyosa caricatura d'*El Debate*, parlant dos personatges d'En K-Hito de la celebració del Dia del Llibre, un d'ells es glorieja d'haver-la celebrat molt bé, perquè pogué vendre tots els llibres que tenia a casa. Aquest tipus va pendre el rave per les fulles.

Però encara el van pendre pitjor els que compraren llibres dolents.

I no són pocs els que agafaren així aquest rave de... la cultura.

A París es queixen de la puja que ha sofert allí la llet, i resulta que la tenen encara molt més barata que aquí, on es compten per milers les lleteries.

Vet aquí un fenomen econòmic difícil d'entendre. Com poden viure les lleteries despatxant solament llet? Si no hi fan per litre un guany enorme...

I cosa semblant podria dir-se d'altres articles de primera necessitat que tenen tants venedors com quasi compradors.

Aquesta és una de les causes més visibles de l'encariment de la vida.

S'ha suprimit la competència en la venda dels indicats articles, i *voilà tout*.

Llibres nous

"¿Incrédulo tú?", pel P. Gabriel Palau, S. J. — Moly y Lasserre. — Callao, 575, Buenos Aires.

De tant en tant, el P. Palau ens sorprèn amb una nova producció del seu enginy i del seu treball inestroncable. Suara és un llibre dividit en dotze capítols i tres apèndixs, el que, sota unes cobertes daurades, ens porta un record i una alenada de vida del nostre antic mestre i company. Un conjunt de pensaments curts, però plens de suc, un bé de Déu de màximes madurades a ple aire i a ple sol constitueixen aquesta nova obra, l'estil de la qual és el característic en les obres del docte jesuïta, i els seus pensaments constitueixen un trasumpte dels pensaments d'*El Catòlic d'acció*.

Es llegeix el llibre com un llibre ple d'amenitat; i res no hi ha en ell que desentoni del conjunt de la tasca del P. Palau.

Es ben remarcable el luxe, veritablement aquí desconegut (i fins si voleu no pas necessari) amb què és editada aquesta obra. Davall unes cobertes brodades de daurats, damunt un paper magnífic, una sèrie de reproduccions de quadros de grans firmes clàssiques vénen a valorar el llibre. I a això ajuntem els colofons magnífics, les capçaleres luxoses i la forma d'impressió veritablement selecta, tindrem idea d'allò que a l'Argentina constitueix una obra luxosa, l'edició de la qual ha de costar un gavadal de diners.

Unes notes de lectura, crítiques, segons la substància de cada capítol, avaloren el text.

En conjunt, una obreta ben digna d'ésser llegida i ben digna d'ésser guardada, tant pel contingut literari com per la part tipogràfica, que és veritablement un *chef-d'œuvre* en l'art de l'edició.

"La dona en l'acció catòlica". Pensaments i consells, pel P. Gabriel Palau, S. J. — Traducció catalana de J. Guilera Villarreal. — Rafel Casulleras. — Claris, 15. Barcelona, 1928.

Aquest llibre ja fa temps que era aquí. Però la seva traducció catalana ha constituït una bona obra. Així el llibre es popularitzarà i es corregirà el fet que cap llibre del P. Palau, entusiasta literat un temps en la nostra llengua pairal, no hi hagi estat traduït.

Qui conegui *El Catòlic d'acció* no tindrà novetats en fullejar el nou llibre, ja que els capítols es corresponen, per bé que en aquest potser destaca més la finor psicològica de l'autor en tractar el cor femení, que demostra conèixer ben a fons.

Hi ha capítols que constitueixen una veritable troballa; i tot el llibre, en conjunt, ha de constituir una lectura exquisida per a tot paladar delicat femení, ja que la seva profunditat unida a la seva gràcia i a la seva forma de curts pensaments ha de fer-lo trobar bé en totes les mans de dona.

La traducció del nostre bon amic senyr Guilera, ben feta, amb un estil planer i sense la preocupació dels ornaments literaris, nota que no direm pas que constitueixi un defecte en un llibre destinat a popularitzar-se.

JOSEP M. GICH

FETS DE LA SETMANA

El viatge de Primo de Rivera a Canàries ha tret el seu principal atractiu a la política interior.

Els diaris s'han entretingut a parlar de les maniobres de la nostra esquadra, que, com totes les coses de la mar, no interessen per desgràcia a ningú, i molt menys ara que el poder naval està controlat de tal manera pel poder aeri, que bé pot dir-se que sense aquest l'altre poder ben poca cosa val.

L'impost nou a títol de "segurs de ferrocarril", ha donat peu a una general campanya d'oposició que el Govern ha deixat fer sense posar-hi obstacles, com si volgués aprofitar-la per a estudiar de nou aquest afer.

Reconeixent la bona intenció que ha presidit la imposició d'aquest segur, no hi ha una ànima que el defensi. I és que, realment, no té defensa possible. Es de creure que en assabentar-se del cas el President del Consell vindrà a millor acord. El millor de tots fóra l'anullació, rasa i curta, del R. D. establint el dit impost.

Un interessant article de Pradera sobre la política dictatorial que la censura ha deixat publicar donant proves d'alta comprensió, ha produït algun moviment a les plomes, quasi adormides, dels redactors polítics periodístics.

D'aquest article són els següents paràgrafs:

"La dictadura té una participació en l'obra de l'esdevenidor polític d'Espanya. Es indubtable. Però el seu paper en aquesta és més aviat negatiu que positiu. Es a dir: la Dictadura pot corregir els vicis del passat i posar els fonaments de l'esdevenidor, més que construir-lo.

Per això l'obra pròpia és breu i ràpida. Per això Mella la va veure obrint una tenda i no un palau. Per això la va veure de la mateixa manera el general Primo de Rivera en els seus començaments, i si d'alguna cosa pecà en la seva encertada visió, fou de reduir excessivament el termini de la seva vida.

Es això el que ha fet?

Jo no ho crec, i el pitjor és que es tracta de no perdonar que la veu hi va imposant, en contra, les seves censures dia per dia.

La Unió Patriòtica no serà l'artífex de l'esdevenidor, sinó la mort de les coses bones que té la dictadura i això perquè contradiu la seva essència.

El gloriós cop d'Estat del 13 de setembre de 1923, tingué la plena justificació en l'obra de mortal disgregació política característica de les entitats polítiques com a instrument de Govern.

El general Primo de Rivera, que és un home intuïtiu, va veure clarament l'origen del mal i en jurà la destrucció.

Com cridar ara a collaborar a un partit que és polític, es digui el que es digui, se'l bategi com se'l bategi? I quin serà el seu successor en el Govern?"

La prou massa confirmada escassedat de la collita de gra, i la baixa probablement correlativa del nostre signe monetari, han tocat de pessimisme el fins ara alegroi horitzó econòmic directorial. Cal no exagerar la nota.

Mussolini reuní els principals periodistes italians i els engegà un discurs dels seus, de tendència a un estatisme absolut i a un domini del feixisme sobre tots els estaments socials més absolut encara. Mussolini resulta que és l'Estat, i el feixisme el braç de Mussolini. Això sí, segons el Duce, la premsa feixista és lliure perquè sols serveix a l'Estat...

Aquestes dèries cabdals de Mussolini no el priven, però, d'ésser un gran estadista i un governant zelós com cap altre dels interessos del seu país. No se li pot negar.

Ara mateix reconstrueix la riquesa agrícola d'Itàlia amb un talent i una empenta que admiren. Ja quasi ha aconseguit que la collita de blat basti per a cobrir el consum nacional, i treballa amb delit per a posar en conreu totes les terres incultes.

Les eleccions departamentals de França han modificat poc el seu mapa polític, però fóra inútil amagar que no hi han guanyat pas res els partits d'ordre. França no escarmenta...

La política portuguesa va afirmant el seu sentit conservador. Molt hi ajuda el reorganitzat partit monàrquic, el cap del qual té ordenat als seus partidaris la més lleial cooperació a les tasques patriòtiques del govern republicà. Aquest ha atorgat un generós indult a tots els polítics enemics seus, civils i militars, reintegrant-los a llurs antics càrrecs.

Les pròximes eleccions britàniques, que ja comencen a interessar, tenen, quasi com sempre, per camp de batalla els interessos duaners, que són, a fi de comptes, els fonamentals. La profunda crisi econòmica que drena *a radice* la riquesa britànica, podria provocar algun moviment singular en el cos electoral anglès, però, tal com ara es presenta, la victòria dels conservadors sembla indiscutible.

El gran projecte de Constitució de l'India anglesa tira endavant entremig d'immenses dificultats. L'India tardarà pocs anys a ésser un altre Dominion de la Gran Bretanya. Els anglesos, allò que no poden retenir per la força, ho cedeixen galantment, però quedant-se, en paga, les rendes.

Quelcom de gros passa a la política de l'Entesa. El sorprenent viatge-llampec de Churchill a París ha causat forta sensació a Berlín i ha posat en expectació totes les Cancelleries. Encara que el viatge resulti preferentment financier, no pot oblidar-se que a la taula de Ginebra hi ha uns quants problemes (Renània, Austria, Sarre, Reparacions, Deutes) que són altres tantes bombes en disposició d'esclatar.

La negra incògnita d'aquesta novament embullada situació europea és Rússia, cada dia més ben armada i més amiga de Germània. I no parlem de l'altra immensa incògnita de l'Amèrica del Nord, ni la de la Xina.

A Austria, Msr. Seipel tracta de domesticar tots els partits per posar terme a les perpètues agitacions que arruïnen aquell bell país. Es un pla més noble que pràctic, però fa tants miracles polítics Monsenyor Seipel!

Les eleccions polítiques a Letònia, tan treballada pels Soviets russos, han afavorit els partits de dreta. Els del centre i els extremistes esquerrans han perdut bastants llocs. Es que el perill rus fa reaccionar els letons?

J.

Noticiari

Espanya

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per imposicions d'estalvi 4.458.079 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi 4.271.457 pessetes; resulta una diferència de 186.622 pessetes a favor de les imposicins. En la mateixa setmana s'obriren 835 llibretes noves.

—A Calatayud s'ha inaugurat l'Institut de Puericultura. Beneí el lloc on s'ha installat, el Vicari general de la diòcesi.

—Segons la Memòria de l'exercici anual de la Federació de Sindicats Catòlics Agraris de Toledo, tingué un moviment de divuit milions de pessetes.

—La Comissió Nacional Paritària, que actua a l'Institut Nacional de Previsió, en les seves sessions plenàries del mes de juliol passat, examinà la informació rebuda en relació amb els qüestionaris que havien dirigit a gran nombre d'organismes representatius, referent a la possibilitat d'establir una assegurança de vellesa per a petits patrons i treballadors independents.

La informació és molt interessant, però la Comissió Paritària va creure que no era suficient per a formular bases concretes en relació amb un assumpte de tanta importància, i s'acordà, per tant, ampliar la informació fins el 31 de desembre vinent, cursant novament els qüestionaris a organismes i elements interessats.

L'índole del problema requereix els majors assessoraments possibles, i la Comissió Nacional Paritària de Previsió atendrà amb grat les indicacions que rebi de tots els elements que no hagin rebut el qüestionari i desitgin conèixer-lo per aportar llur cooperació a la informació oberta. Amb aquest motiu, s'hauran de dirigir al domicili de la dita Comissió Nacional Paritària, carrer de Sagasta, 6, Madrid.

—En la gran reunió de la Federació de Joventuts Catòliques asturianes que ha tingut lloc a Mieres s'ha proposat la represa de les Setmanes Socials.

—Les principals entitats feministes catòliques es dediquen a estudiar la manera de portar al camp la cultura econòmica i familiar en catòlic per tal de convertir les llars, més o menys humils, en fogars de benestar, demés de centres fecunds de virtuts cristianes. L'obra ha començat bé i s'estén.

—Els Homenatges a la Vellesa dels Marins que, com dèiem, s'estenen per tot el litoral espanyol, tingueren al nostre Consell de Cent una simpàtica i solemnial repercussió en l'acte organitzat pel Patronat Naval de la V. del M., en el qual prengué part molt activa la nostra benemèrita Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

—S'ha publicat el temari del pròxim Congrés d'Acció Catòlica de València. En síntesi és el següent: Coordinació de les obres d'Acció Catòlica; obres post-escolars; els problemes de la família; els problemes de la propietat; l'organització corporativa; problemes derivats de l'Acció Catòlica a València.

—La Lliga de Dones Pageses ha celebrat un acte important a Boecillo (Valladolid) presidit pel venerable senyor Arquebisbe d'aquella diòcesi, la Comtessa de Gamazo, el Pare Nevares, S. J., i altres distingides personalitats.

—Amb l'èxit més complet, el Patronat Obrer de Sant Miquel del Port, de la Barceloneta, celebrà el passat diumenge, a profit de les Escoles gratuites de vespres que sosté i amb ocasió de la festa major d'enguany, un extraordinari concert per l'Orfeó de Sans. Sota l'experta direcció del seu intelligent mestre Pérez Moya, l'esmentat Orfeó interpretà el més selecte del seu repertori, i meresqué que fossin repetides diverses peces del programa, amb els aplaudiments unànimes de la nombrosa concurrència que acudí al concert pel seu fi benèfic i per admirar ensems una de les nostres corals més glorioses.

—Ha estat nomenat soci perpetu de la "Unione Italiana dei Ciechi", la seu principal de la qual és a Florència, D. Ramon Domínguez, Director tècnic de l'"Institut per a Cecs", organisme de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

Estranger

El secretari del partit feixista italià, Turatti, en una gran reunió femenina ha dit que les dones d'Itàlia no han nascut per a ballar en balls públics, sinó per a la llar i les seves feines. Es preferible que aprenguin a manejar un fusell que no pas a ballar.

—A Anglaterra s'estudia un tipus de botzina discret per a fer-lo obligatori. Els anglesos ja no poden sofrir (ni nosaltres tampoc) el *concert* de botzines que eixorda les vies públiques.

—Un fabricant de Glasgow ha tingut la bona pensada de donar uns quants milions de pessetes en benefici de la classe mitjana, que és la més plena de necessitats. De bon principi s'establiran habitacions per a recollir les persones necessitades.

—Un gran rotatiu ianqui declara que el Rotarisme està sostingut pel diner protestant i al servei del ianquinisme. Es una nova maçoneria disfressada de bondat, altruisme i cultura.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

Exigiu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'èxits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
I FILS RETORTS
PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIÀ

Bruch, n.º 7 - Telèfon S. P. 427
(Entre Trafalgar i Ronda)
BARCELONA

Companyia Trasatlàntica
VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID DIRECTE } Espanya-Nova York
9 expedicions a l'any

RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any

EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
12 expedicions a l'any

LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
16 expedicions a l'any

» Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any

» Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any

» a Filipines
3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radiotelefonia. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8.

Acadèmia Cots

Direcció general: Av. Portal de l'Angel, 38—BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 18953 A.-Apartat 782

SUCURSALS: MADRID, Av Conde Peñalver, 7; LLEYDA, Estereria, 10; MANRESA, Angel Guimerá, 32; REUS, Arrabal Robuster, 23; MATARÓ, Riera, 59; BADALONA, Carme, 52 bis.

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul —Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons —Màquines de calcular, etc.

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.
Mig any, 15 ptes.
Número solt, 2'50 ptes.

Administració: Rivadeneira, 4, l.er (P. Catalunya)
BARCELONA

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

FRANQUEO CONCERTADO

ATENEU A. G.—Provença, 287.